

**KAJIAN AWAL BEBERAPA ASPEK
BIOLOGI HERANG BERBULU (Hairy
Cockles) DI KAWASAN GONG BAYU,
SEHU WETLAND, TERENGGANU**

ZUWAINAH BINTI MUHAMMAD

**JABATAN SAINS BIOLOGI
FAKULTI SAINS DAN TEKNOLOGI
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA, TERENGGANU
2002**

clw 1202

1100024641

LP 40 FST 6 2002

1100024641

Kajian awal beberapa aspek biologi kerang berbulu (Hairy cockles) di kawasan Gong Batu, Setiu Wetland, Terengganu / Zuwainah Muhammad.

LP
77/
FST
9
2002

PERPUSTAKAAN
KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA
21030 KUALA TERENGGANU

1100024641	

1100024641

PERPUSTAKAAN KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA (KUSTEM)			
Pengarang <i>ZUWAINAH MUHAMMAD</i>		No. Panggilan <i>40</i>	
Judul <i>Kajian awal beberapa aspek biologi kerang</i>		Tanda Tangan <i>[Signature]</i>	
Tarikh	Waktu Pemulangan	Nombor Ahli	Tanda Tangan
<i>31/3/2010</i>	<i>2.00</i>	<i>UK15664</i>	<i>[Signature]</i>

21/2/10

**KAJIAN AWAL BEBERAPA ASPEK BIOLOGI
KERANG BERBULU (HAIRY COCKLES) DI
KAWASAN GONG BATU, SETIU WETLAND,
TERENGGANU**

ZUWAINAH BINTI MUHAMMAD

**JABATAN SAINS BIOLOGI
FAKULTI SAINS DAN TEKNOLOGI
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI
MALAYSIA
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA TERENGGANU
(KUSTEM)
2002**

1100024641

**KAJIAN AWAL BEBERAPA ASPEK BIOLOGI
KERANG BERBULU (HAIRY COCKLES) DI
KAWASAN GONG BATU, SETIU WETLAND,
TERENGGANU**

Oleh

ZUWAINAH BINTI MUHAMMAD

Laporan projek ini merupakan sebahagian daripada keperluan
untuk mendapatkan Ijazah Bacelor Sains Dgn. Pendidikan (kep.)

Biologi

**Fakulti Sains dan Teknologi
Kolej Universiti Sains Dan Teknologi Malaysia
Universiti Putra Malaysia Terengganu
2002**

Laporan ini hendaklah dirujuk sebagai:

Zuwainah, M.2002. Kajian awal beberapa aspek biologi kerang berbulu di kawasan Gong Batu, Setiu Wetland, Terengganu. Laporan projek, Bacelor Sains dgn. Pendidikan (kep.) Biologi, Fakulti Sains Dan Teknologi, Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia, Terengganu. 55 p.

Tidak dibenarkan mengulang mana-mana bahagian dan kandungan laporan ini dalam apa jua bentuk dan dengan apa cara sekali pun samada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain sebelum mendapat izin bertulis daripada penulis atau penyelia utama penulis tersebut.

Mutiara kasih buat,

*Ayahanda Muhammad bin Idris dan Bunda Kamariah Bt Ali yang
tercinta, adik-adikku yang dikasihi serta buat Saiful Yusri yang
teristimewa dalam hidupku.....*

Along 2002

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, bersyukur saya ke hadrat Allah s.w.t. kerana dengan limpah dan kurnianya, maka laporan projek tahun akhir ini dapat disiapkan sepenuhnya seperti yang diharapkan.

Setinggi –tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga saya tujukan kepada penyelia iaitu Dr. Haji Anuar bin Hassan yang telah banyak memberi nasihat, panduan, bimbingan dan tunjuk ajar yang sangat berguna ketika saya menjalankan kajian dan juga untuk menyiapkan projek ini.

Tidak ketinggalan kepada semua rakan seperjuangan terutama sahabat baik saya, Za yang sama-sama cekal dalam menempuhi hidup di kampus ini. Juga buat roommate iaitu Jah, Nora dan Za serta mereka semua yang telah terlibat samada secara langsung dan tidak langsung dalam menyiapkan projek ini.

Ucapan penghargaan ini juga saya rakamkan buat kedua ibubapa (Ayahanda Muhammad dan Bonda Kamariah) dan yang amat disayangi Saiful Yusri, Epol, Na, Ayie, Nor, Siti dan Adik Lah.

Sekian, Wassalam

ABSTRAK

Kajian telah dilakukan untuk mengetahui beberapa aspek biologi kerang berbulu (hairy cockles) di kawasan Gong Batu, Setiu Wetland, Terengganu. Kerang berbulu adalah dari kelas Bivalvia dan Filum Moluska. Di Malaysia, kerang jenis ini boleh didapati di Merchang dan Setiu, Terengganu. Kerang ini rasanya enak dan mempunyai nilai komersil yang tinggi. Kajian ini bertujuan untuk melihat dan mengkaji aspek biologi termasuklah aspek pembiakan dan juga taburan serta kepadatan kerang berbulu ini yang terdapat di Kawasan Gong Batu, Setiu Wetland, Terengganu.

Daripada kajian ini, didapati kerang ini mempunyai bulu di badannya. Terdapat rambut yang pendek yang bergigi seperti sikat di kedua-dua cengkerang. Kerang ini dibaluti oleh mantel, kaki dan otot visceral. Kerang ini dilitupi oleh dua cengkerang yang bersimetri di mana cengkerangnya berwarna putih. Anatomi dalaman kerang ini agak kompleks seperti palpa, insang, anus, umbo, mulut dan otot ligamen. Kerang ini mempunyai jantina jantan dan betina. Ia boleh dijumpai di kawasan berpasir dengan rumput laut. Dijumpai sepanjang tahun tetapi jumlah berkurang pada musim tengkujuh. Kerang ini tidak dikomersilkan dan hanya dijual di gerai secara kecil – kecilan.

ABSTRACT

Study was conducted to determine some biological aspects of hairy cockles at Gong Batu, Setiu Wetland, Terengganu. Hairy cockle is a member of the bivalve under the molluscs. In Malaysia, this hairy cockle is believed to be found only in Mercang and Setiu, Terengganu. This cockle is delicious and has high commercial value, however, it has been noticeable decline in its population. The objective of this research is to study on some biological aspects such as morphology, reproduction, abundance and distribution of this hairy cockle in Gong Batu, Setiu Wetland. From the study so far, it was found that this cockle has much hair around its body. There is short hair with tiny teeth lined as comb along hinge margin of both valves. The body of the cockle is composed of a mantle (with shell), foot and visceral mass. There is no head in a strict sense. The cockle has well differentiate hinge teeth in which the laterals rarely reach the beaks in adults. The hairy cockles were able to be differentiate into male and female.

The shell of the cockle is white in colour. The inner anatomy are very complex as palpa, gills, anus, umbo, mouth and muscle ligament. The hairy cockle were able to differentiate into male and female. On the abundance and distribution, the cockle can be found at sandy muddy with the sea grass places. It can be found during a year but the amount is decreased in rainy season. The hairy cockle not been commercialised but only sold at the small shop.